

huda stvar tudi svojo dobro stran, takó naj bi ostal prestani strah v živem, večnem spominu v prvi vrsti tržaškim bogokletnikom, da ne pogubi Božja mogočnost s krivičnimi tudi pravičnimi.

A ne le v Trstu, tudi po raznih drugih južnih pokrajinah Avstrije pojavil se je potres o istem času, ko je bilo v Trstu občutiti prvi sunek. Takó n. pr. poročajo z Dunaja, da je bilo potres občutiti skoro po vsej železniški progi Dunaj-Trst, Maribor-Franzensfeste-Ala. Najjače bilo je občutiti potres v dolini ob Savi. Na progi Hastnik-Zagorje-Sava in pa v Trbovljah odtrgalo se je na raznih mestih skalovje in zasulo progo.

Strašen je bil potres v Ljubljani. Občutiti je bilo vsega 25 sunkov! O prvem sunku ob 11. uri 15 min. po noči porušilo se je mnogo dimnikov; obmet, ki se je rušil raz zidovje, ranil je mnogo oseb, dve osebi je celo ubilo, med tema je nek narednik. Poškodovanih je mnogo hiš. V vasi Vodice v Ljubljanski okolici porušile so se razne hiše; ubilo je tri otroke in ranilo več oseb. Ljubljanski grad, v katerem je kaznilnica za možke, je takó silno poškodovan in pretresen v temeljih, da ga bodo morali porušiti. Na gradu je zaprtih sedaj do 600 kaznjencev in ne bi bilo čudo, ako je koji pobegnil v splošni zmešnjavi. Pred kaznilnico so morali pomnožiti stražo z jedno kompanijo vojakov, ker se je bilo bati, da ne bi kaznjenci uporabili te prilike v to, da priredé kako rabuko. Doznali smo tudi, da franciškanske cerkev stražijo vojaki, ker je nevarnost, da se ista poruši.

Poročila o potresu prišla so doslej iz Solnograda, Bocna na Tirolskem, Malega Lošinja, Sarajeva, raznih drugih krajev Bosne in Hercegovine, Gradca, Reke, Zagreba, Celja, Benetk, Verone, Belluna, Paduve, Roviga, Piacence, Ferrare, Pesara, Macerate, Florence, Siene, Pavije, Ravene in seveda iz raznih mest Istre, kakor Pulja, Buj, Pirana, Rovinja in Poreča, toda potres v nobenem teh krajev ni povzročil izdatne škode. Tu navajamo le nekatera nam došla poročila:

Iz Divčob nam pišejo: Tukaj sinoči ob 11. močen potres. Na tukajšnji postaji zbežali so ljudje iz stanovanj v železniške vozove. Potres ponavljal se je danes v jutro, sunki so trajali po 22 do 32 sekund. Vlaki so imeli zamude po 2-3 ure. V tukajšnji vilenici je odpadlo nekoliko kapnikov.

Iz Klanca nam pišejo: V noči med 14. in 15. dnem t. m. imeli smo v Klanecu močen potres. Prvi, najkrepkejši sunek se je pojavil ob 11 $\frac{1}{2}$, ter je trajal kakih 40-50 sekund, za pet minut mu je sledil šibak odmev. V teku jedne ure občutili smo še tri sunke, od kojih je bil slednji najdaljši in najmočnejši. Ob 4. uri se je potres pojavil s tremi zaporednimi šibkejšimi in krajšimi sunki, ter končal se slednjim sunkem ob 7. uri zjutraj. — Močni ropot in škripanje pohištva ter disharmonično zvenenje razne posode, v spremstvu hude burje, silnega piša in žvižganja, sum in votlo bobnenje je zdrnilo ljudstvo iz sladkega spanja koje je dokaj vznemirjeno s tesnim srcem pričakovalo beli dan, svitlega solunca mili pozdrav. Sleherni je uvidel, kako neznamenit črvček je pač človek in goreče je vzdihnil: o, Bog, varuj nas nesreče! Znatne materialne škode potres ni povzročil.

Iz Skopoga nam pišejo: Jako, jako močan potres me je prebudil ob 11. uri 20 min. v nedeljo zvečer. Trajal je 9 sekund pojemajoč. 3 minute potem bil je bolj lahek, ki je trajal kakih 10 sekund. Tretji ob 11. uri 44 m., ki je trajal 5 sek. Četrti ob 3 min. po polnoči je trajal 8 sek. Peti, 18. min. po polnoči, močan, ki je trajal 12 sek. Šesti, ob 1 uri 4 m., srednje sile pa jako jugajoči, je trajal 22 sek. 4 m. potem slišalo se je nekoliko manjšega. Sedmi ob 1. uri 31 m., še precej močan sunek, ki je trajal samo 4 sek. Osmi ob 2. uri 50 min. bolj majhen, lahek sunek. Deveti, močan sunek, ob 5. uri 14 m. je trajal 7 sekund. Deseti, bolj močan, skoraj kot prvi, ob 4. uri 22. m. je trajal 11 sek. Jednajsti, lahek sunek, podoben gromenju, ob 4 uri 25 m. je trajal 18 sekund.

Iz Podgrada nam pišejo: Sinoči ob 11. uri 35 m. začel je močen, pet sekund trajajoč potres v smeru severo-vzhod proti jugozapadu. Ponavljal se je večkrat v različni jakosti. Vseh potresov bilo je 13, zadnji bil je danes ob 7. uri zjutraj. V cerkvi padel je iz velikega oltarja jeden kamenit anđel, porušil nekoliko svečnikov in se razbil na tlaku. V hišah posameznikov razbilo se je

nekoliko steklenine in se poškodovalo nekoliko stropov. Večje škode ni bilo. Poredneži, ki so šli pijani spat, niso ga čutili, zmerni pa hodili so danes bledega lica po Podgradu.

Iz Materije nam pišejo: Po noči od 14-15. t. m. je močan podzemeljski potres odzvel prebivalcem tukajšnje okolice ves ponočni mir in spanje. Sunki so se ponovili 7krat od 11. ure zvečer do 4. ure zjutraj, posebno pa je bil prvi sunek, ob 11. uri zvečer najmočnejši. Ljudstva se je polastil velik strah, da ne bi se pripetila huda nesreča.

Iz Pomjana nam pišejo: Tu smo občutili 8 sunkov, prišedših od vzhodne strani, od kojih sta bila prvi in tretji najmočnejša. Med ljudstvom je zavladal silen strah, tako, da so nekateri na javni ulici obudili svoj kes. Mnogi so zbežali iz hiš in celó živina je bila silno vznemirjena. Ob 4. uri zjutraj je bil zadnji izdatnejši sunek, oni ob 7. uri je bil neznan.

Iz Opatije nam pišejo: Sinoči ob 11.20 uri zvečer čutili smo močan, dolgotrajen potres. Trajal je kakih 20 sekund. Temu sledili so večji in manjši sunki ob 11.35 in 11.41. Po polnoči in danes zjutraj zabeležil sem še sledeče sunke: ob 12.05, 12.50, 4.22, 4.25 in 6.55.

Iz Gorice nam pišejo: V noči 14. na 15. t. m., to je 14. ob 11 $\frac{1}{2}$ uri občutili smo v Gorici močen, več trenutkov trajajoč potres, kateremu so sledili pred polnočjo še trije. Po polnoči, to je 15., ob 12 $\frac{1}{2}$ ponovil se je zopet. Ob 4 $\frac{1}{2}$ zjutraj občutili smo dva sunka zaporedoma. Ob 6. uri tudi. Prihajal je pravcem iz Italije. Ljudstvo je zelo preplašeno, kajti v tihí Gorici o navadnem času, po noči ob 10. uri, ni videti skoraj človeka. To noč pa je bilo vse živo in črno ljudstva, ker so bežali iz stanovanj z otroci v naročju. Ko pišem te-le vrstice ob 6.45, občutili je bilo vnovič precej močen, gotovo 2-3 sekunde trajajoč potres. V mojem stanovanju je v sobi razpočil postranski zid, v kuhinji pa pri prvem sunku vrgel raz zid lijak, kuhinjske zajemalke, razobešene ob zid, so se nihale tako močno, da je bilo čuti, kako trkajo jedna ob drugo, dasi so po 10 cm oddaljene jedna od druge. Govorijo, prepričan pa še nisem, da je v ulici „Tre Ré“ razpočila neka nova luša. — Ob 8 $\frac{1}{2}$ uri zjutraj pričakujejo zopet potres ter ljudstvo beži iz stanovanj pod milo nebo. Mej ubežniki sem tudi jaz, da morem sporočiti o posledici govoričenja. Korajža velja! Upamo še živeti! — K—č.

Različne vesti.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti. O priliki pogreba Dragotina Martelanca nabralo se je v krčmi obrtniškega društva v Barkovljah 27 kron.

Dobro vzgled. Pevci društva „Danice“ na Kontovelju in nekóji Tržačani darovali so dne 7. t. m. za spomenik pok. predsedniku bratskega pevskega društva „Adrija“ v Barkovljah Dragotinu Martelancu 21 kron.

Slovanska čitalnica v Trstu privedi v soboto dne 20. t. m. koncert, kojega vsopred pričobimo v prihodnji številki.

Razpis častnih nagrad. Od več strani se je v novejšem času izrazila želja, naj bi Matica močnejše gojila v svojih društvenih knjigah leposlovje. Da tej želji vstreže ter pospeši razvoj slovenske pripovedne književnosti razpisuje „SI Matica“ po določilih „Jurčič-Tomšičeve ustanove“ 200 gld. častne nagrade izvorni povesti slovenski, obsežajoči najmanj 10 tiskovnih pol. Ko bi pa ne došla nobena povest, razpisujeta se zajedno tudi dve častni nagradi po 100 goldinarjev, tudi dvema izvornima povestima, obsežajočima najmanj po 5 tiskovnih pol, oziroma dvema daljšima epičnima pesmima, ali pa jedni povesti in jedni daljši epični pesmi. Spisi, ki se poganjajo za častno nagrado, morajo biti takšni, da po obliki in vsebini zadostujejo umetniškim zakonom pripovedne književnosti v obče, poleg tega pa še književnim namenom „Slovenske Matice“ posebej. Pisatelji, katerim se prisodijo častne nagrade, prejmo vrhu tega za svoja dela še navadne pisateljske nagrade, katere plačuje „Slovenska Matica“ vsled §. 12. svojega opravičnega reda po 25-40 gld. za tiskovno polo. Rokopise je brez pisateljevega imena pošiljati odboru „Slovenske Matice“ do 1. septembra 1895. leta. Pisateljevo ime je pridejati rokopisu zapečatenem in opremljeno z dotičnim geslom. Ker hoče odbor s tem razpisom ustreči veliki

večini Maticinih udov ter jim v roke podati lepo zabavno knjižico, pričakuje, da se slovenski pripovedni pisatelji primerno odzovejo njegovemu pozivu.

Fr. Levce, predsednik, E. Lah, tajnik. V Ljubljani, 10. aprila 1895.

71.000!! Družba sv. Mohorja razglása: „Radostnim srcem naznanjamo novico, da je družbi sv. Mohorja se letos nabralo, kolikor je do sedaj znati, okolo 71 tisoč udov. To je zopet lep napredek proti lanskemu letu; posebno nas veseli, da smo tudi na Koroškem zdavno napredovali. Za krasni vspeh se poleg božjega blagoslova zahvaljujemo dobrosrčnemu, za ponk dozvetnemu slovenskemu ljudstvu, pa njega gorečim gg. duhovnikom in zlasti gg. poverjenikom. Ganilo nas je slišati, kako so mnogi gospodje nedeljo za nedeljo z lece, o priložnostih pa tudi osebno gorko priporočevali družbo in vabili k pristopu, a marsikateri izmed njih je celó iz svojega žepa založil udnino takim udom, ki so bili voljni pristopiti, pa niso imeli s čim plačati. To je zlasti letos tem večjega pomena za Mohorjevo družbo, ker ljudje zavoljo obilnega snega in zametov v goratih krajih dostikrat niti v cerkev niso mogli, še manj pa na trg, da bi bilo kaj skupili — in denarja za udnino, ki ga bodo pozneje povrnili gg. posojevalcem. Ko ne bi bili naši poverjeniki tako požrtvalni in vneti rodoljubje, naša družba bi davno ne štela toliko udov, da se z njih številom Slovenci res proslavljamo pred vsem vnanjim svetom. Bodi za to vnovič hvala Bogu, zahvala vsem družbinim podpornikom in udom!“

Dà, res se more ponašati s tako družbo naš mali narod! Ni ga na vsem svetu naroda, koji bi se mogel v razmerju na svoje število pohvaliti z jednako družbo. Ogromna številka 71.000 udov pa je tudi najboljši odgovor vsem onim, ki zaničujejo in prezirajo mili naš rod, češ, da smo Slovenci „butlji“, ki nikakor niso sposobni ali zreli za višjo omiko. Kdor je duševno nezrel, gotovo se ne zanima za dela svojih pisateljev. A število 71.000 je tudi najboljši odgovor onim preziralcem našega naroda, kateri, ne poznajoči ne našega jezika, ne našega naroda, jednostavno trobijo zlobno v svet, da slovensko preprosto ljudstvo niti ne razumi književnega slovenskega jezika, katerega nazivljajo dotični klevetniki „umetno skovanega“. Vsakoletni imenik družbe sv. Mohorja nam kaže, da ima družba članov med najpreprostejšimi slojevi našega naroda, od katerih veliko število biva v vasičah, ki leže daleč, daleč od široke ceste moderne kulture, da ima članov v osamljenih górskih kočah. Smešno bi bilo trditi, da imajo taki siromašni udje svoje „tolmače“, kateri jim razlagajo vsebino slovenskih knjig, ali pa da se taki udje vpisujejo v družbo sv. Mohorja le zaradi tega, da nabirajo doma knjige, kojih — ne razumejo. Naš narod govori po raznih krajih svoja narečja, kakor niti preprosto ljudstvo — med Lahi niti gospóda — ne govori v navadnem občevanju književnega jezika; a naš narod razume svoj književni jezik, osnovan na oblikah, katere rabi narod v svojih narečjih.

700letnica sv. Antona Padovanskega. Iz Lizbone (Portugalska) javljajo, da bodo tamkaj povodom 700letnice rojstva sv. Antona Padovanskega, ki se je tamkaj porodil, velike slavnosti, ki bodo trajale od 12. do 30. junija. Vlada je že odobrila vsopred slavnostim; iste bodo mednarodne, ter povabi slavnostni odbor k udeležbi mnogo inozemskih cerkvenih dostojanstvenikov in druge visoke gospóde. Zajedno bo o tej priliki mednarodni katoliški shod, ki se snide dne 25. junija t. l.

Astronomična znamenitost, kakoršne se ni bilo po Kristovi smrti, opaziti je bilo večeraj, na veliki petek, na nebu. Planeti so stali namreč baš takó, kakor na dan Odrašenikove smrti. Ob 4. uri 20 minuti popoldna je stal mesec pred zvezdo I. vrste „Spica“ iz skupine „Devica“ in jo pokril za dalje nego 1 uro.

Češka knjigarna na Dunaju. Beležimo zopet znaten napredni korak češkega življa na Dunaju: zalogo in knjigarno za češke knjige, ustanovljeno tam po Praški izdavaateljski tvrdki Jos. R. Vilimek, ki je na Dunaju odprla zalogo čeških knjig. Čestitamo bratskemu narodu, kateri je s tem jasno dokazal, da ima slovaški živelj na Dunaju

dobro podlago. Bilo bi primerno, da bi tudi tukajšnji Čehi vpoštevali zavod svojega rojaka in ga podpirali, zaradi česar jim tu pribegnemo naslov: „Nakladatelstvu Jos. R. Vilimek, Wien, VII. (Neubau), Neubaugasse Nr. 71.“

Krvav pretep. Po noči od Velike nedelje na pondeljek sprla sta se v kavarni Ferrari 27letni urar Ivan Vidrič in pa 32 letni izvošček Karol Zablazek iz Trsta, pristojen v Komen, službujoč pri zdravniku g. Liebmannu. Prepir sta nadaljevala na ulici, izidša iz kavarne. H krati je Vidrič prisolil Zablazku par zausnič, le-ta pa je potegnil nož in zabodel svojega protivnika v prsi. Teško ranjenega Vidriča so odnesli v bolnišnico; ranilca so našli pozneje policijski organi in ga izročili sodišču na razpoloženje.

Policijsko. Po noči na Veliki pondeljek so zaprli deset veselih ponočnjakov, katere je bil minol strah pred potresom ter so pijani razgrajali po ulicah. — **Organi polic.** komisarijata v ulici Scussa so deli pod ključ brata Ernesta in Antona Zornada, stanujoča v Škorklji, kajti na sumu sta, da sta hotela po noči vlomiti v žganjarijo Pečankovo (ulica Miramar šte. 266) in pa Kovolčino (na Kolonji št. 20).

Koledar. Danes (16.): Turibij, škof; Kalist, mučenec. — Jutri (17.): Aricet, muč. Rudolf, muč. — Zadnji krajec. — Solnce izide ob 5. uri 18 min., zatoni ob 6. uri 42 min. — Toplota danes: ob 7. uri zjutraj 12.5 stop., ob 2 pop. 15 stop. C.

Loterijske številke, izrečane 13. t. m.

Trst	13, 74, 71, 54, 37.
Linc	41, 48, 25, 78, 83.
Buda	8, 56, 21, 28, 34.

Najnovije vesti.

Dunaj 16. Nuncij Agliardi je odpotoval danes v Ostrogon.

Ljubljana 16. Danes po noči je bilo občutiti tri, ob 7. uri zjutraj pa 1 lahen sunek. Škode niso ti sunki povzročili nikake. Ljudstvo se je nekoliko pomirilo in se vrača v svoja domovja. V raznih vaseh okolice bilo je ubitih 7 oseb. Več cerkev in šol so morali zapreti, ker je nevarnost, da se porušijo.

Temešvar 15. Donava narašča pri Oršovi, poplavljena so vsa polja med mestom in železniško postajo. Škoda velika.

London 16. „Times“ poročajo iz Shangaia: Mirovna pogodba z Japonsko je podpisana. Pogoji so nastopni: Nezavisnost Koreje, Japonska obdrži pribrojene kraje kakor tudi pokrajino ob reki Liau, Formosa odstopi se trajno. Kitaj plača vojne odškodnine 100 milijonov dolarjev. Zajedno se je sklenila tesna zveza med Kitajem in Japonsko.

Trgovinske brojavke.
Budimpešta. Pšenica za jesen 7.11-7.12 Pšenica za spomlad 1895 7.05 do 7.07 Oves za spomlad 6.12 6.14 Iča za spomlad 5.90-5.92 Koruza za maj-juni 6.00 6.61, za jul-avgust 6.08-6.48
Pšenica nova od 78 kil. f. 6.95-7.00, od 79 kil. f. 7.00-7.05, od 80 kil. f. 7.05-7.10, od 81 kil. f. 7.10-7.15, od 82 kil. f. 7.15-7.20.
Ječmen 6.65-8.10, prosa 6.20-6.80, riž nova 3.98-6.00
Pšenica: Srednje ponudbe, popravčevanje jako živahno. Trg stalen, oene za 10 nč. dražje, oves 6 nč. dražje, riž 10-15 nč., koruza 5-7 nč. Vreme lepo.

Praga. Norafinirani sladkor za april f. 12.— nova letina 12.65%, mlačno
Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in carino vrad, odpadljatev procej f. 28.—28.50. April sept. f. 28.50-28.75 Ceneas 22.—.—. Četrtni 30.—. V glavah (sodih) 30-25
Havre. Kava Santos good average za april 90.—, za jul 90.75, mlačno
Hamburg. Santos good average za maj 75.25 september 74.25 december 72.—.

Dunajska borza 16. aprila 1895

	19/4	danes
Državni dolg v papirju	101.55	101.65
„ „ v srebru	101.65	101.75
Avstrijska renta v zlatu	129.40	123.50
„ „ v krouah	101.40	101.85
Kreditne akcije	404.50	404.25
London 10. list	122.15	122.30
Napoleoni	9.68	9.68 $\frac{1}{2}$
20 mark	11.93	10.94
100 italj. lir	46.—	46.10

Izdatno: e. kr. izkj. priv.

Škropilnice proti peronospori inženirja Živica,

katero se so splošno uvedle vsled njih preprostosti, trpežnosti, lahke uporabe za vsake roje trt itd. pre. dajajo, dasi so mnoge zboljšane, vendar pa desedanjih nizkih cenah.

Živic i družb. v Trstu
Čenike odpošiljajo na zahtevanje franko.
Na vse e. kr. poštno urado pošiljajo popolne škropilnice franko, proti povzetju 10 gld.
Izdajujejo tudi stroje za pranje z žveplom, neprestano delujoče slikalnice itd.